

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

К.е.н., доцент Почерніна Н.В.

« 19 » 11 2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. завідуючого кафедри бізнес-консалтингу
та міжнародного туризму

Д.е.н., професор С.В. Кальченко

« 20 » 11 2019

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

З дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» (обов'язкова)

Для спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економіка»

Форма навчання денна

Кількість кредитів 8

Курс 2,3,1с

Семестр 4,6,2

Змістовних модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС 100 годин

Форма контролю – екзамен

Загальна кількість годин 240

2019 – 2020 н.р.

«Зовнішньоекономічна діяльність». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 9 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с. та Програми навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 051 «Економіка» на основі повної загальної середньої освіти. - Мелітополь, ТДАТУ

Розробник (и): Краснодєд Т.Л., к.е.н., доцент

Рецензент: Кучеркова С.О., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № 6 від «20» листопада 2019 року

В.о. завідуючого кафедри бізнес-консалтингу
та міжнародного туризму

Д.е.н., професор С.В. Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № 5 від «19» 12 2019 року

Голова, доц. А.А. Костякова

Назва дисципліни	Зовнішньоекономічна діяльність
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма контролю	Екзамен
Викладач (і)	Краснодєд Тетяна Леонідівна, к.е.н., доц., кафедра БКМТ http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/krasnoded-tetyana-leonidivna/
E-mail викладача	tetiana.krasnodied@tsatu.edu.u

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс вивчає сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері економічної діяльності між підприємствами України – суб'єктами ЗЕД та іноземними фірмами як на території України, так і за її межами. Такі знання необхідні фахівцю для розуміння особливостей управлінської діяльності у процесі організації та здійснення ЗЕД.

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=5428> (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

Мета: формування у майбутніх менеджерів теоретичних знань у сфері зовнішньоекономічної діяльності; набуття навичок щодо організації зовнішньоекономічної діяльності та забезпечення ефективного управління нею.

3. Завдання вивчення дисципліни

- вивчення нормативно-правової бази регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств та організацій;
- набуття вмінь аналізувати результати зовнішньоекономічної діяльності
- використовуючи одержані знання на практиці, приймати професійні рішення щодо підвищення ефективності управління зовнішньоекономічними зв'язками

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням softskills)

В результаті вивчення дисципліни будуть досягнуті наступні програмні результати навчання:	
знання	Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень у сфері ЗЕД
уміння	РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах РН28. Вміти аналізувати можливості зовнішньоекономічних зв'язків на мікро-, мезо- та макрорівні та оцінювати їх ефективність
комунікація	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у сфері зовнішньоекономічної діяльності організації
softskills	Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
- ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях
- СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів
- СК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси

- СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни Економіка, макроекономіка, міжнародна економіка

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни Економіка фірми, Економічна діагностика, Макроекономічна політика, Навчальна практика з міжнародної економіки та ЗЕД

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх позиція на світовому ринку»							
1	Лекція 1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин	2	-	-	-	-
	Лекція 2	Основні напрямки і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2				
	Практична робота 1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин		-	2	-	1
	Практична робота 2	Основні напрямки і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні			4		1
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
2	Лекція 3	Законодавчо-правові аспекти зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	2	-	-	-	
	Лекція 4	Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій	2				
	Практична робота 3	Індексний аналіз зовнішньоторгівельних операцій.	-	-	4	-	2
	Практична робота 4	Методи визначення митної вартості			2		1
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
3	Лекція 5	Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій	2	-	-	-	
	Лекція 6	Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2				
	Практична робота 5	Розрахунок величини митних платежів	-	-	4	-	2

	Практична робота 6	Нетарифне регулювання ЗЕД.			2		1
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
4	Лекція 7	Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	-	-	-	
	Лекція 8	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2				
	Практична робота 7	Визначення величини експортної квоти			2		1
	Практична робота 8	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	-	-	4	-	2
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
5	Лекція 9-10	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	4	-	-	-	
	Практична робота 9	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	-	-	2	-	1
	Практична робота 10	Комерційний кредит.			4		1
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
6	Лекція 11	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	2	-	-		
	Лекція 12	Сутність та особливості дослідження міжнародних ринків	2				
	Практична робота 11	Визначення доходності цінних паперів	-	-	4	-	1
	Практична робота 12	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки			2		1
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	2
7-8	Самостійна робота 7	Підготовка до написання ПМКІ		-	-	8	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I	-	-		-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 104год.			24	-	36	44	35
Змістовий модуль 2 «Організація проведення зовнішньоекономічної діяльності та аналіз її ефективності»							
9	Лекція 13-14	Комерційні операції на зовнішньому ринку	4	-	-	-	-
	Практична робота 13	Ліцензійна торгівля	-	-	4	-	1

	Практична робота 14	Комерційні операції на зовнішньому ринку			2		1
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1
10	Лекція 15-16	Ціноутворення у зед підприємства	4	-	-	-	-
	Практична робота 15	Ціноутворення в зед підприємства	-	-	4	-	1
	Практична робота 16	Лізингові операції в практичній діяльності іноземних суб'єктів підприємництва			2		1
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1
11	Лекція 17-18	Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств	4	-	-	-	-
	Практична робота 16	Лізингові операції в практичній діяльності іноземних суб'єктів підприємництва	-	-	4	-	1
	Практична робота 17	Визначення вартості послугарбітражного суду			2		1
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
12	Лекція 19-20	Транспортне обслуговування ЗЕД	4	-	-	-	-
	Практична робота 18	Організація і технологія міжнародних перевезень.	-	-	4	-	1
	Практична робота 19	Ціна та базові умови поставок			2		0,5
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
13	Лекція 21-22	Базисні умови поставки товарів «Інкотермс – 2010»	4				
	Практична робота 19	Ціна та базові умови поставок			2		0,5
	Практична робота 20	Базисні умови поставки товарів «Інкотермс – 2010»			4		1
	Самостійна робота 12	Робота на навчально-інформаційному порталі				6	1
14	Лекція 23-24	Сутність і структура зовнішньоекономічного контракту	4	-	-		-
	Практична робота 21	Операції з цінними паперами на фондових біржах			2		1
	Практична	Ефективність каналів реалізації			4		1

	робота 22						
	Самостійна робота 13	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
15	Лекція 25-26	Страховання у зовнішньоекономічній діяльності	4				
	Практична робота 23	Страховий захист зовнішньоекономічних операцій			2		1
	Практична робота 24	Страховання в зовнішньоекономічній діяльності			4		1
	Самостійна робота 14	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1,5
16	Лекція 27-28	Ефективність зовнішньоекономічної діяльності	4				
	Практична робота 25	Аналіз ефективності експортно-імпорتنних операцій			6		2
	Самостійна робота 15	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	6	1
17-18	Самостійна робота 16	Підготовка до написання ПМКII		-	-	8	-
	ПМК II	Підсумковий контроль за змістовий модуль II	-	-		-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 136 год.			32		48	56	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 240 год.							100

8. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (задачі);
- за видами занять: лекції (лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія);
- за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів);
- за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, ПМК, іспит);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (підготовка презентацій за темами).

9. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за підсумками поточного та підсумкового контролів має незадовільний результат з обох змістових модулів (менше 20 балів) або має не погашені неатестації, то він не допускається до іспиту.
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

Спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначаються наказом ректора Університету.

10. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – бали за екзамен. Результати поточного та рубіжного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом (за 100-бальною шкалою). Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ».

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання знань студентів

Визначення показника за державною шкалою	Визначення показника за шкалою ECTS	Оцінка за 100-бальною шкалою	ECTS оцінка
Відмінно	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
Добре	Дуже добре – вище середнього рівня із кількома помилками	82-89	B
	Добре – взагалі вірна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
Задовільно	Задовільно – зі значною кількістю недоліків	67-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-66	E
Незадовільно	Незадовільно – з можливістю повторного складання	35-59	FX
	Незадовільно – з обов'язковим повторним курсом	< 35	F

Критерії оцінювання

Практичні заняття
Самостійна робота (СРС)

Частка вірно виконаних завдань
Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НПП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)

Підсумково-модульний контроль (ПМК I,II)

Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістовних модулів.

Підчас модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді)
- ✓ Якість інформації
- ✓ Самостійність.

11. Інформаційний пакет по дисципліні

Рекомендована література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник / О.В. Шкурупій, В.В. Гончаренко, І.А. Артеменко та ін.; За заг. ред. Шкурупій О.В. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
2. . Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Новак [та ін.]; Нац. авіац. ун-т, Нац. ун-т харч. технологій. – К.: Кондор, 2012. – 493 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник / За ред. д.е.н., проф. І.І. Дахна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 360 с.
4. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова, М.А. за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвинової, М.А. Зайця. – 4-те вид., перероб. та доп. – К.: Освіта України, 2012. – 272 с
5. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 408 с.

Інформаційні ресурси:

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму ТДАТУ.
4. Джерела Internet:
  - Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
  - [Верховна Рада України](http://www.rada.kiev.ua) <http://www.rada.kiev.ua> .
  - Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
  - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» - <http://www.nau.ua>
  - Головне управління статистики України - <http://www.ck.ukrstat.gov.ua/>
  - Головне управління статистики у Запорізькій області - <http://zp.ukrstat.gov.ua/>